

Neved:

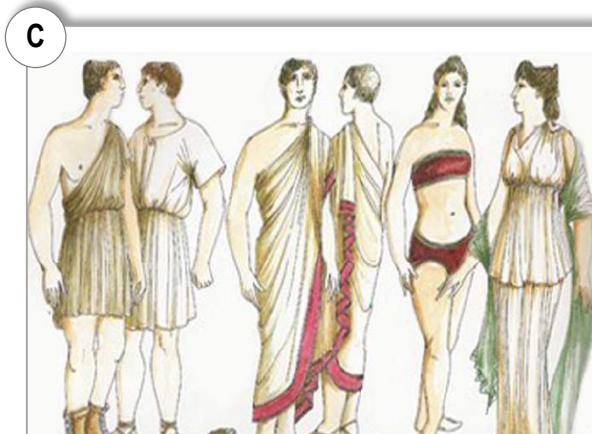
Felkészítő tanárod:

Iskolád:

Elért pontszámod: / 92 pont

1. Karikázd be a történelmi viseletekhez kapcsolódó adatokhoz, állításokhoz tartozó kép vagy képek betűjelét!

- a) nem ókori viselet A – B – C
- b) harisnyaforma kialakulása A – B – C
- c) kaftán, buggyos nadrág A – B – C
- f) szandál A – B – C
- e) természetes eredetű alapanyagok A – B – C
- d) a test magasságánál hosszában kétszer, széltében háromszor nagyobb ruha A – B – C
- g) építészetre is jellemző nyújtott formák és ragyogó színek A – B – C
- h) a férfiruha hossza a társadalomban elfoglalt helyet is jelezte A – B – C

2. Kik ők? Írd a nevüket a pontozott vonalra!

- a) Caesar szövetségese, majd ellenfele lett. Legyőzte a kalózokat.
- b) Megírta Róma történetét a város alapításától kezdve. Túlélte Augustust.
- c) Jócselekedetei miatt lett híres Európában. Édesapja járt a Szentföldön, édesanyja merénylet áldozata lett. Kedvenc virága a rózsa.
- d) Velencei és magyar nevelést is kapott. Nagybátyját ért tragédia segítette a hatalomhoz.
- e) Találmánya segítségével népszerűbb lett az olvasás, mert gyorsabban és olcsóbban lehetett könyveket készíteni.

a1

b1

c1

d1

e1

f1

g1

h1

.../8

a1

b1

c1

d1

e1

.../5

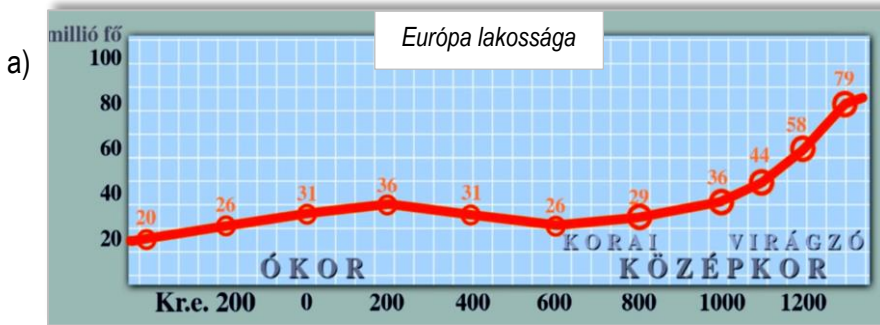
3. Írj olyan magyarázó szövegeket, melyek tartalmazzák az ábrán, képeken látható lényegi információkat, valamint a mellettük felsorolt fogalmakat, adatokat, szókapcsolatokat is!

a3

b2

c3

.../8

- a csökkenés oka
- mezőgazdasági forradalom
- pestis
- több fehérje

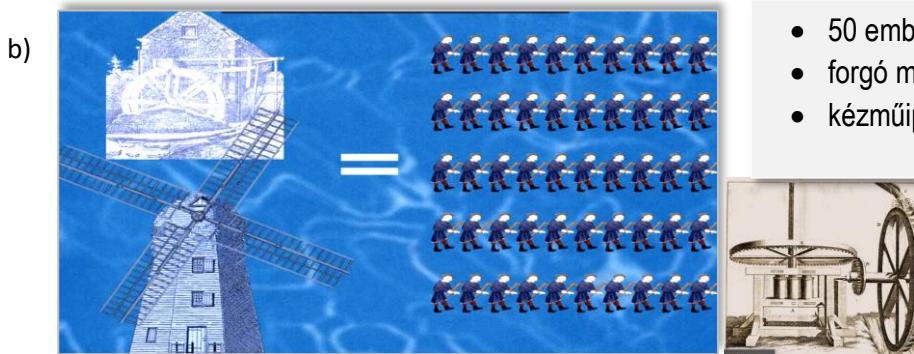
Magyarázat:

.....

.....

.....

.....

- 50 ember
- forgó mozgás átalakítása
- kézműipar fejlődése

Magyarázat:

.....

.....

.....

- XI. század végén
- a zászlók azt mutatják, hogy a területen a XII. században különböző
- muszlim államok

Magyarázat:

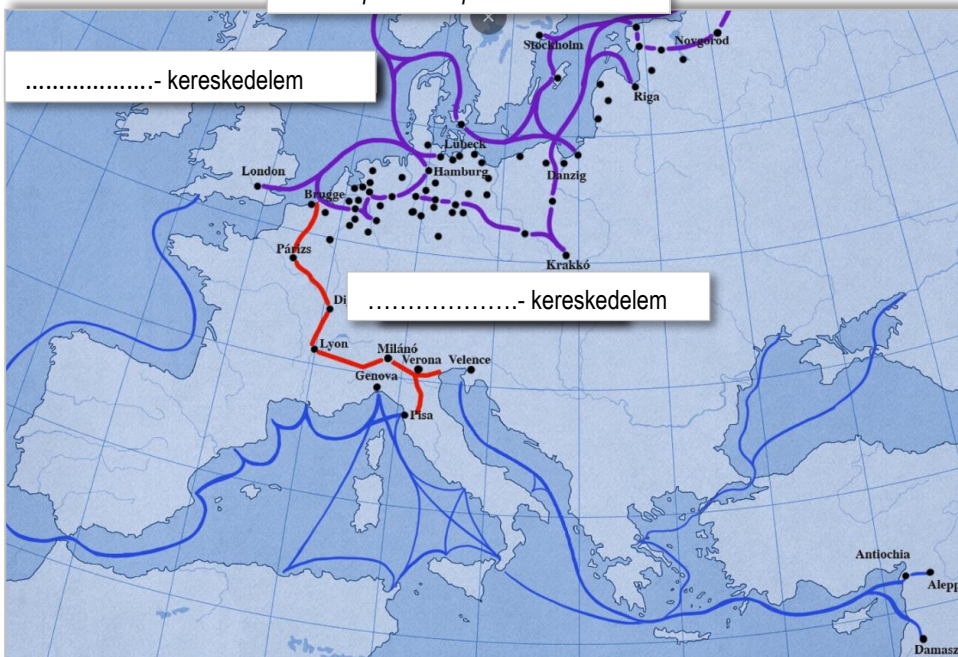
.....

.....

.....

4. Pótold az ábrák hiányzó feliratait!

Középkori Európa kereskedelme

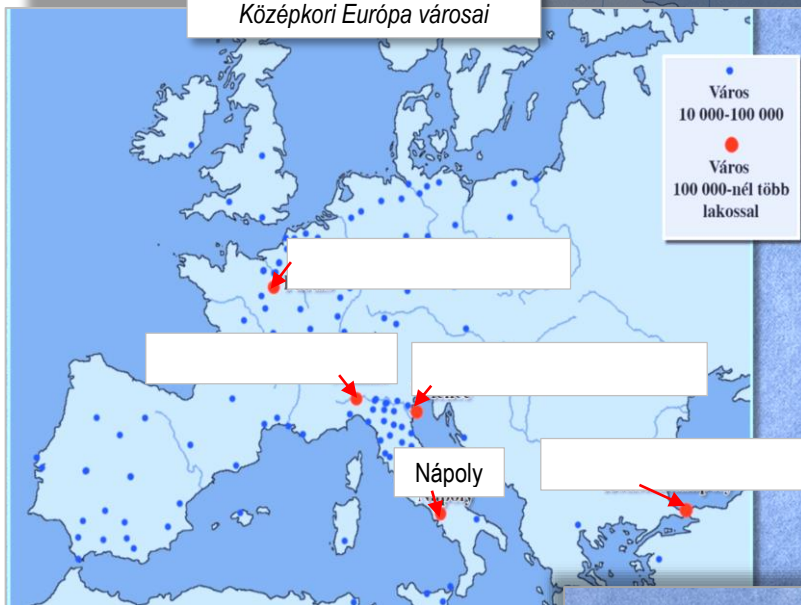

.....- kereskedelem

.....- kereskedelem

.....- kereskedelem

Középkori Európa városai

Nápoly

Középkori Európa mezőgazdasága

Tavaszi búza

a1

b1

c1

d1

e1

f1

g1

h1

i1

.... /9

5. Válaszolj a kérdésekre!

a) Miért volt fontos, hogy a római köztársaság idején a két konzul egymást is ellenőrizhette?

.....

b) Miért mérték fel évente a római cenzorok a római polgárok vagyonát?

.....

c) Miért ajánlják fel tömegével a középkori frank szabad gyalogos harcosok földjüket és szolgálataikat környékük nagybirtokosának?

.....

d) Miért a másodszülött nemesek álltak be tömegével az első keresztes hadak sorai közé?

.....

e) Miért tiltották a reklámot és a technikai újításokat a középkori céhek?

.....

a1

b1

c1

d1

e1

.../5

6. Egészítsd ki az idősorokat a megadott adatokból! Írd a megfelelő esemény betűjelét a -be!

a)

1.
2. a rómaiak használják az SPQR feliratot.
3. Caesar meggyilkolása
4. a Római Birodalom eléri legnagyobb kiterjedését
5.
6.

- A dominátus kora
- B Cloaca Maxima (nagy csatorna) megépítése
- C harmadik pun háború
- D Attila halála

a2

b2

c2

.../6

b)

1. Bencés rend megalakulása
2. Verduni szerződés
3.
4. Szaladin visszafoglalja Jeruzsálemet
5.
6.

- A gótika fénykora Nyugat-Európában
- B Pápai állam megalakulása
- C Konstantinápolyt elfoglalja a török
- D a Cseh állam keresztény lesz

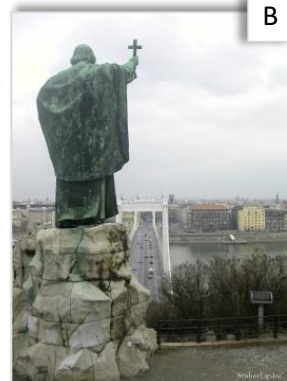
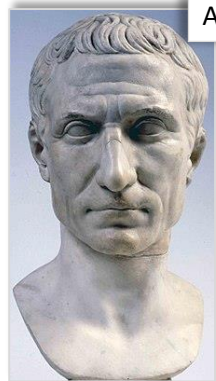
c)

1.
2.
3. germán népvándorlás a Kárpát- medencében
4. Vazul megvakítása
5.
6. Kötöny vezér meggyilkolása

- A Bulcsú és Lél kivégzése
- B a „púpos” király törvényei
- C kelta népesség falvakat alapít a Dunántúlon
- D Savaria városi rangot kap

7. Írj a táblázat soraiba megfelelő betűjeleket és számjegyeket a térképek, képek, fogalmak, nevekből válogatva úgy, hogy a sorok történelmi szempontból egy összetartozó egységet képezzenek!

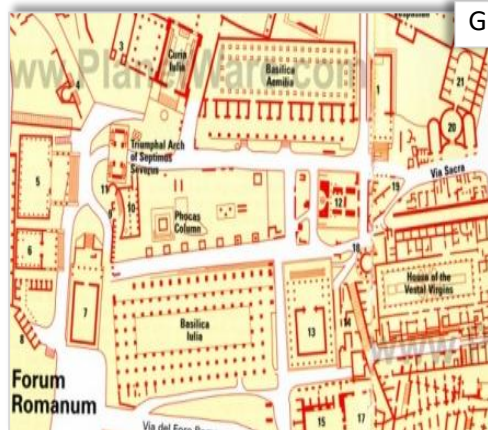
térkép betűjele	fogalom, vagy adat sorszáma	kép betűjele	név sorszáma

- 1. dákok
- 2. menekülés
- 3. pogánylázadás
- 4. kalandozások
- 5. Borostyánút

- 1. Batu
- 2. Traianus
- 3. Scipio
- 4. Vata
- 5. Augustus

a2

b2

c2

d2

.../8

8. Írd a táblázatba a térképről a megfelelő számjegyet!

meghatározás	térképen látható sorszám
a) Róma első provinciája.	
b) Híres hadvezér hódítja meg ezt a területet az i.e I. században, melynek mai lakóinak nyelve a latin nyelvcsaládba tartozik.	
c) Kegyetlenkedéséről volt híres ez a népcsoport, mely 455-ben kifosztja Rómát is. Justinianus győzi le őket.	
d) Temetéseiken gladiátor viadalokat rendeztek, madarak röptéből jóstak.	
e) Szláv népek, melyek a X. században alapítanak keresztény államokat.	
f) Híres ókori hadvezérek híres szeretője uralkodott ezen a területen.	

9. A felsorolt szavak közül melyek kapcsolhatók leginkább a napjainkból származó állításokhoz? Írj egy-egy betűjelet a mondatok utáni -be!

- A újjászületés
 B Szent Johanna
 C Via Appia
 D Szent Jakab
 E Anonymus
 F Képes Krónika
 G Alhambra

a) A spanyol Compostelába tartó zarándokút 1980-as évekbeli reneszánsza óta minden évben 180-200 ezer, egyre nagyobb számú utazót vonz.

b) A világ leghíresebb festményét évente 6 millió ember tekinti meg a párizsi Louvre múzeumban.

c) Európa számos autópályája a régi római útvonalakat követi.

d) Mindig van olyan diák, aki elfelejti ráírni nevét a dolgozatára.

10. Fogalmazd meg és írd le a kritikai észrevételeidet az alábbi történelmi leírások tartalmával kapcsolatban!

a) Nero meggyilkoltatta az előző császár fiát, felgyújtatta Rómát, hogy nagyobb pompájában újraépítse. Uralmát katonai lázadás döntötte meg.

a1

b1

c1

d1

e2

..../6

b) A hegyi források vizét a rómaiak ötletes szivattyúkerekkel, vízvezetékek segítségével juttatták a települések központjaiba, köztereire, ahonnan a lakók ingyen vihették a vizet.

c) A római gyerekek is járhattak iskolába. Mivel a város fizette a tanítókat, az oktatás ingyenes volt. A diákok íróvesszőjét stílusnak hívták.

d) Theodosius császár a 313-ban kiadott milánói ediktummal engedélyezte a birodalomban a keresztény vallást.

e) Justinianus az utolsó ókori császár összegyűjtötte a korábbi római jogalkotás eredményeit, ő építette fel a Szent Fényesség templomát is.

11. A kérdésekre adott válaszok közül karikázd be az egyetlen helyes válasz betűjelét!

a) *Miért fogadta el idővel Róma lakossága a köztársaság megszűnését?*

- A) Mert a működő politikai pártok nem ígértek megfelelő életszínvonal emelkedést.
- B) A lakosságot rendszeresen megfélemlítettek a belháborúban győztes hadseregek vezetői.
- C) A győztes politikushadvezérek igyekeztek többféleképpen megnyerni a lakosságot, igyekeztek külsőségekben megőrizni a köztársaság működését.

a1

b1

c1

..../3

b) *Mi indokolja, hogy az ókori Róma városában több közfürdő, illemhely létezett, mint a mai, modern Rómában?*

- A) Az ókori Róma egy birodalom fővárosa volt, ezért több pénze volt ilyen létesítmények építésére.
- B) Az ókori Rómában többen éltek.
- C) Az ókori rómaiak többsége nem rendelkezett otthoni vízvételi lehetőséggel és illemhellyel, ezért a város kénytelen volt ezt városi, közösségi szinten megoldani.

c) *Mit gondolhatott egy a XI. században a Szentföldre érkező művelt, befolyásos kereszties lovag az ott élők életmódját, kultúráját megfigyelve?*

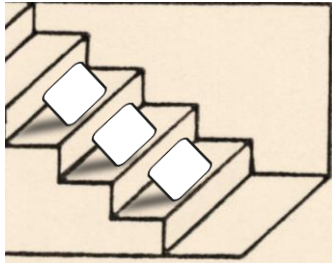
- A) A kereszténység és az európai kultúra elterjesztésével növelni lehetne az itt élők kultúráját, a tudományok színvonalát.
- B) Az európai országokhoz képest itt kevesebben tudnak írni, olvasni, alig lehet az ókori írók műveit beszerezni.
- C) Az iszlám kultúráját megismerve, a távolsági kereskedelmet felhasználva növelni lehetne az európai országok gazdagságát, kultúráját.

12. A lépcsők időbeli változásokat jelképeznek! Mindig a legalsó lépcsőfok jelenti a legkorábbi történelmi időszakot.

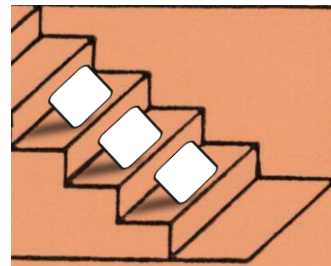
Írd az alábbi szövegek betűjelét a megfelelő lépcső megfelelő fokán lévő téglalapba!

Egy betűjel csak egy lépcsőn szerepelhet!

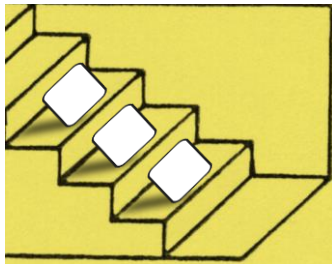
a) terület állami irányításával, állami feladatok ellátásával kapcsolatos tisztség

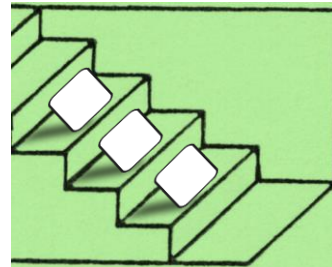
b) társadalmi helyzettel kapcsolatos

c) védelemmel kapcsolatos terület, vagy építmény

d) valamely (elfogadott) szervezeten, közösségen kívüli tartozással kapcsolatos

- A) Széles, lakatlan sáv, ilyen volt pl. hazánkban az Őrség.
 B) A meghódított területek élén állt, a határ menti területeken legiokat is vezetett.
 C) Azok a hivatalosnak tekintett hitelvektől (elsősorban a katolikus vallás) eltérő, vele egyet nem értő emberek, akiket a XI. századtól máglyahalállal büntettek.
 D) Kezdetben nagyobb ókori városok, később egyházmegyék élén álló, az egyházi életet felügyelő személy.
 E) Természetes vagy mesterséges akadályokkal megerősített vonal, ilyen építmény maradványa látható Skócia határán is.
 F) A király képviselőjében beszédtek az adót, bíraskodtak, vezették a vármegye katonaságát.
 G) Ősi római nemzetségből származó, előkelő, gazdag nemes, kezdetben kiváltságos jogokkal felruházva.
 H) Vándorló nomádok, favázra épített kerek nemezsátrának neve.
 I) A gyakran vizesárokkal körülvett a vastag várfalakon belülré jutást akadályozó felhúzható átkelő a XII. századtól.
 J) Nagy Károly birodalmának kisebb egységeinek főúri vezetői, akik ügyeltek a közrendre, kezelték a bevételeket, vezették a hadsereget. Címük nem volt örökölhető.
 K) Rabszolgák vagy szabad közemberek utódai, akik a kora középkortól földesurak szolgálatában, tőlük függve, főleg mezőgazdasági tevékenységből éltek.
 L) Olyan kézművesek a 12. századtól, aki céhes iparágban dolgoztak, de a céhekbe nem lépetek be.
 M) Nem keresztény ember a kora középkori Európában.

a2

b2

c2

d2

.../8

13. A szöveg és ismereteid segítségével oldd meg a feladatokat!*A magyarok fegyverei*

Hosszú idő telt el, míg a hun, avar és magyar sírokban talált, hosszúkás, faragott, csiszolt csontlemezek rendeltetését meg tudták fejteni, s rájöttek arra, hogy ezek voltaképpen a pusztai népek félelmetes íjának csontmerezítői voltak. Egy adat mindennél jobban megmutatja, miben is állt e rettegett fegyver ereje: a nyugati, egyszerű íjakkal 100-150 méterre, a csontmerezítéssel nomád íjjal viszont több száz méterre lehetett íjazni. Elképzelhető, milyen harci fölényt biztosított ez az íj az ellenféllel szemben, hiszen olyan távolságról árasztotta el "zárótűzzel", ahonnan az még semmit sem tudott ártani. Ez az íj valószínűleg mestermű volt. Évekig készült, méghozzá rugalmas fából és rápréselt marhahínból. Ráragasztott szarulemezekből formálták hajlékony karjait, melyeket örökké rugalmasnak maradó halenyvvel ragasztottak össze, és két szárnya végén és markolatánál csontlemezekkel merevítették. Ez az íj nyugvó állapotában fordított C alakú volt, s amikor felajzották, mindkét szárát az ellenkező irányba hajtották át, és úgy hurkolták rá az ideget. Mondják, hogy felhúzásához irtózatosszerű erőket kellett, annyi, mintha valaki egy ujjal 25 kg-os súlyt emelne fel. Az íjazást gyermekkortól gyakorolták, s később évenkénti nagy vadászaton (váltaképpen hadgyakorlaton) ellenőrizték kinek-kinek a tudását. E mellett a félelmetes, távolra ható fegyver mellett a szablya és a lándzsa csak másodlagos jelentőségű volt.

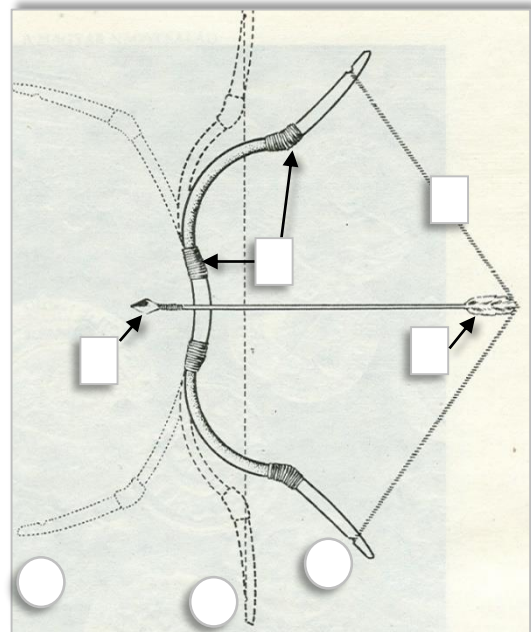
A) Hogy nevezi összefoglaló néven a szöveg a nomádokat?

B) Az ábra három állapotában ábrázolja a honfoglalás kori íjat. Írd a -be az alábbiak közül a megfelelő forma számát! Minden körbe kerüljön szám!

- 1 Pihenő forma
 2 Felajzott forma

C) Írd a rajzon a megfelelő -ekbe az alábbiak betűjelét!
 A felesleges négyzetet hagyj üresen!

- A ideg
 B csontlemezek, szarulemezek
 C vezetőtoll

D) Írd le azt a szöveghez kapcsolható mondást, melyet gyakran hangzott el a X. században nyugat-európai emberek szájából!

.....

a1

b1

c1

d1

e1

f1

g1

.../7

14. Rendszerezd különböző szempontok szerint az idézeteket!**Írd az idézetek betűjelét a megfelelő ábrába! Egy betűjel több helyen is szerepelhet!**

- A „Ha a királyi koronát meg akarod becsülni, legelőször azt hagyom meg, tanácsolom, illetve javaslom és sugallom, kedves fiam [...] hogy minden Istentől rendelt alattvalódnak példát mutass...”
- B „...Ezért ha őt Béla hajlandó befogadni és szabadságban megtartani, akkor kész rá, hogy magát és övéit neki aláesse, és rokonaival, testvéreivel és barátaival meg minden vagyonával és ingó javaival együtt Magyarországra bevonuljon, és őt a katolikus hitben kövesse.”
- C „...feheruuaru rea meneh hodu utu rea.”
- D "A mai naptól téged vezérünké és parancsolónkká választunk, s ahová a szerencséd visz, oda követünk téged."
- E "...elég nagy úr és gazdag vagyok ahhoz, hogy két istent szolgáljak.”
- F „Ha valakinek az Isten tízet adott egy évben, a tizedik részt adja Istennek...”

a2

b2

c2

d2

e1

..../9

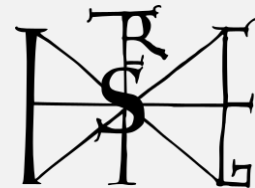
A keresztény államalapítás előtti időszakkal kapcsolatos:

XI. században keletkezett:

Az ábrához köthető személy életéhez kapcsolható:

Nem kapcsolódik közvetlenül a képen látható eseményhez:

Kapcsolatba hozható a képpel:

